

အခန်း(၈)

စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း

၁၉။ ကော်မတီ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့သည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း အောက်ပါအခွန်များကို စည်းကြပ်ကောက်ခံနိုင်သည်-

- (က) အဆောက်အအုံခွန်၊ ပစ္စည်းခွန်၊
- (ခ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းနှင့် သီးခြားလုပ်ငန်း လိုင်စင်အပေါ် ကောက်ခံသည့်အခွန်၊
- (ဂ) ယာဉ်များ၊ အနွေးယာဉ်များ၊ အငှားစက်တပ် ယာဉ်ငယ်များအပေါ် ကောက်ခံသည့်အခွန်၊
- (ဃ) ပြင်ပမှ စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း ဝင်ရောက်ရပ်နားသော ယာဉ်များ၊ အနွေးယာဉ်များ၊ အငှားစက်တပ်ယာဉ်ငယ်များအပေါ် ကောက်ခံသည့်အခွန်၊
- (င) ဤဥပဒေအရခွင့်ပြုသည့် စည်ပင်သာယာရေးဆိုင်ရာ အခြားအခွန်များ။

၂၀။ ကော်မတီသည် အဆောက်အအုံခွန်၊ ပစ္စည်းခွန်များ၊ စည်းကြပ်ကောက်ခံရန် အဆောက်အအုံနှင့်မြေ၏ စံငှားရမ်းခတန်ဖိုးကို နှစ်စဉ်သတ်မှတ်၍ တိုင်းဒေသကြီး စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီထံသို့ တင်ပြရမည်။

၂၁။ ကော်မတီ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါအခြေခံ အချက်များအပေါ် မူတည်၍ အခွန်များ စည်းကြပ်ခြင်း၊ ကောက်ခံခြင်းပြုရမည်-

- (က) အဆောက်အအုံခွန်ကို စည်းကြပ်ရာတွင် စံငှားရမ်းခ တန်ဖိုး၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းထက် မပိုစေဘဲစည်းကြပ်ရန် ၊ လူနေထိုင်ခြင်းမရှိပါ က ပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏပေါ် အခြေခံ၍ သီးခြားနှုန်းထား တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ရန်၊
- (ခ) ရေခွန်၊ မီးခွန်၊ အမှိုက်နှင့် အညစ်အကြေးခွန်၊ အမှိုက်သိမ်းဆည်းခများ စည်းကြပ်ရာတွင် ဝင်ငွေနှင့်အသုံးစရိတ်မျှတစေရန်၊
- (ဂ) စည်ပင်သာယာလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် စည်ပင် သာယာရေးဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) အဆောက်အအုံခွန်ကို ပိုင်ရှင်ထံမှ စည်းကြပ်ကောက်ခံရန်၊
- (င) ရေခွန်၊ မီးခွန်၊ အမှိုက်နှင့်အညစ်အကြေးခွန်၊ အမှိုက်သိမ်းဆည်းခကို ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် နေထိုင်သူထံမှ စည်းကြပ်ကောက်ခံရန်၊
- (စ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရကဖြစ်စေ ၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရကဖြစ်စေ ၊ စီမံခန့်ခွဲသော အဆောက်အအုံများအပေါ် အဆောက်အအုံခွန် စည်းကြပ် ရာတွင် ယင်းအဆောက်အအုံမှ စံငှားရမ်းခတန်ဖိုး၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းထက် မပိုစေဘဲ စည်းကြပ်ရန်၊
- (ဆ) မြေနှင့် အဆောက်အအုံများအပေါ် နှစ်စဉ်တန်ဖိုး၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းထက် မပိုစေဘဲ အထွေထွေခွန် စည်းကြပ်ရန်။

၂၂။ ကော်မတီ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့သည် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း ၊ သီးခြားလုပ်ငန်း ၊ ပုဂ္ဂလိကဈေး ၊ ကုန်တိုက် ၊ ကုန်ပဒေသာဆိုင် ၊ ကုန်စုံဆိုင် ၊ အိမ်ဆိုင်၊ လမ်းဘေးဈေးဆိုင်စသည်တို့၏ လိုင်စင်ခ များနှင့် အခွန်အခများ ၊ စည်ပင်သာယာဈေး ၊ ယာယီဈေး ၊ ညဈေးများမှ ဈေးဆိုင်ခန်းခ ၊ ဈေးကောက်နှုန်းထားများ တည်ထောင်ခွင့် လိုင်စင်ခတို့ကို နှစ်စဉ် သတ်မှတ်ကောက်ခံခြင်း ၊ ပြင်ဆင်ကောက်ခံခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၂၃။ ကော်မတီသည် အခွန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း၊ လျော်ပစ်ခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက် နိုင်သည်-

- (က) စည်းကြပ်သောအခွန်တစ်ရပ်ရပ်ကို အစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် နှုန်းထားပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကောက်ခံခြင်း၊ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းခြင်း၊ ဖျက်သိမ်းခြင်း၊

- (ခ) ခိုင်လုံသောအကြောင်းရှိပါက အခွန်ထမ်းတစ်ဦးဦး ပေးဆောင်ရန်ရှိလာသော အခွန်ကိုကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း၊ လျော်ပစ်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပေးဆောင်ပြီးသော အခွန်ကိုပြန်လည်ထုတ်ပေးခြင်း။

၂၄။ မြို့နယ်အမှုဆောင်အရာရှိသည် အခွန်အကြွေးကျန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) အခွန်အကြွေးကျန်များကို မြေခွန်မပြေကျန်ငွေ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ကောက်ခံခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ တည်ဆဲဥပဒေများအရ ကော်လီထွော်အရာရှိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်း။

၂၅။ ကော်မတီသည် အောက်ပါတို့အပေါ် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်နိုင်သည် -

- (က) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ငှားရမ်းခရယူ၍ အငှားချထားသော လူနေအိမ်အခန်း၊ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ ၊
- (ခ) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် အခန်းခန့် ဝန်ဆောင်ခရယူလျက်ရှိသော ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ ဧည့်ဂေဟာနှင့် တည်းခိုရိပ်သာများ ၊
- (ဂ) ရာခိုင်နှုန်းပြည့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သောမြေနှင့် အဆောက်အအုံများ။

၂၆။ ကော်မတီသည် အောက်ဖော်ပြပါ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများအပေါ် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမပြုရ-

- (က) ဘာသာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ၊
- (ခ) အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ၊ ကော်မတီပိုင် မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ ၊
- (ဂ) သုသာန်များ ၊
- (ဃ) အစိုးရစာသင်ကျောင်းများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းများ၊ အခမဲ့ပညာသင်ကျောင်းများ၊
- (င) ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အဆောက်အအုံများ၊ အခမဲ့ ဆေးရုံဆေးခန်းများ၊
- (စ) နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် လျှို့ဝှက်အဆင့် သတ်မှတ်ထားသည့် အဆောက်အအုံများ။

၂၇။ ကော်မတီသည် ထူးခြားသည့်အကြောင်းကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သီးခြားအမိန့် ညွှန်ကြားချက် တစ်စုံတစ်ရာ ထုတ်ပြန်ထားခြင်းမရှိလျှင် အောက်ဖော်ပြပါမြေနှင့် အဆောက်အအုံများကို ဘာသာရေးအတွက် သီးသန့်သုံးစွဲသည့်မြေနှင့် အဆောက် အအုံဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူရ -

(က) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုခု လုပ်ကိုင်သည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ၊

(ခ) ငှားရမ်းခကို ဘာသာရေးအတွက် အသုံးပြုသည်ဖြစ်စေ ၊ အသုံး မပြုသည်ဖြစ်စေ ငှားရမ်းခရရှိသည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ။

၂၈။ ကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၂၇ တွင် အကျုံးဝင်သည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို သီးခြားပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်နိုင်သည်။

၂၉။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ အပေါ် မီးခွန်စည်းကြပ်နိုင်သည်။

၃၀။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း အောက်ဖော်ပြပါ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများအပေါ် ရေခွန်စည်းကြပ်ရမည်-

(က) သောက်သုံးရေနှင့် အိမ်သုံးရေများကို လုံလောက်စွာ ဖြန့်ဝေပေးမည်ဟု ကြေညာထားသော နေရာဒေသအတွင်းရှိ မြေနှင့်အဆောက်အအုံများ ၊

(ခ) ကော်မတီ၏ ရေပေးဝေရေးစနစ်မှ ရေသွယ်ယူ အသုံးပြုနေသော မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ၊

၃၁။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း အောက်ဖော်ပြပါ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများအပေါ် အမှိုက်နှင့်အညစ်အကြေးခွန် စည်းကြပ်ရမည်-

(က) ကော်မတီက တာဝန်ယူ၍ အမှိုက်နှင့် အညစ်အကြေးများ သိမ်းဆည်း ပေးမည်ဟု ကြေညာထားသော နေရာဒေသအတွင်းရှိ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ ၊

(ခ) ကော်မတီ၏ မိလ္လာပြန်စနစ်ရှိသည့် နေရာဒေသအတွင်းရှိ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများ။

၃၂။ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည် ကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းခွန်ကို စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ ပေးဆောင်နိုင်သည်။ ပစ္စည်းခွန်ပေးဆောင်ခြင်းသည် မြေပိုင်ဆိုင်မှု အတွက် သက်သေအထောက်အထားမဖြစ်စေရ။

၃၃။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း မြေ၊ အဆောက်အအုံကို ပိုင်ရှင်က အခကြေးငွေရယူပြီး ငှားရမ်းထားလျှင် ယင်းမြေ၊ အဆောက်အအုံအပေါ် ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်ရာ၌ ငှားရမ်းခရရှိငွေ စုစုပေါင်း၏ သတ်မှတ်သော ရာခိုင်နှုန်းကို နှစ်စဉ်တန်ဖိုးတွင် ထပ်မံထည့်သွင်း သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၃၄။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း မြေ၊ အဆောက်အအုံကို အသုံးပြုသူက အခကြေးငွေရယူပြီး ထပ်ဆင့်ငှားရမ်းထားလျှင် ယင်းမြေ၊ အဆောက်အအုံအပေါ် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ရာ၌ ငှားရမ်းခရရှိငွေကို အခြေပြု၍ တိုးမြှင့် စည်းကြပ်နိုင်သည်။

၃၅။ စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း မြေ၊ အဆောက်အအုံတွင် အနည်းဆုံး ခြောက်လ မည်သူမျှနေထိုင်အသုံးပြုခြင်းမရှိဘဲ လစ်လပ်နေလျှင်ဖြစ်စေ ၊ ငှားရမ်း ထားရှိခြင်း မပြုလျှင်ဖြစ်စေ ယင်းမြေ၊ အဆောက်အအုံ၏ပိုင်ရှင်သည် ကော်မတီက သီးခြားသတ်မှတ် စည်းကြပ်သည့် ပစ္စည်းခွန်ကို ပေးဆောင်ရမည်။

၃၆။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေ၊ အဆောက်အအုံတွင် လူနေထိုင် အသုံးပြုရန် အခကြေးငွေရယူပြီး ငှားရမ်းထားလျှင် ယင်းမြေ၊ အဆောက်အအုံအပေါ် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ရာ၌ လက်ရှိနေထိုင်သူကိုဖြစ်စေ၊ အသုံးပြုသူကိုဖြစ်စေ ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်နိုင်သည်။

၃၇။ ကော်မတီသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ရပ်အပေါ်၌လည်းကောင်း စည်းကြပ်သော ပစ္စည်းခွန်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကင်းလွတ် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၈။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်းရှိ မြေနှင့်အဆောက်အအုံများ အပေါ် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်စေရန်အတွက် သင့်လျော်မည့် စနစ်ဖြင့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံအမှတ်ကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည် ကော်မတီက သတ်မှတ်ပေးသည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံအမှတ်ကို သတ်မှတ်သည့် အရွယ်အစားအတိုင်း ရေးသားချိတ်ဆွဲထားရမည်။

၃၉။ ကော်မတီသည် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံများပေါ်တွင် သီးခြားနှုန်းထား သတ်မှတ်၍ အဆောက်အအုံခွန် ကောက်ခံနိုင်သည်။

၄၀။ ကော်မတီသည် မြေနှင့်အဆောက်အအုံ၏ နှစ်စဉ် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ရန်အလို့ငှာ အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကို ပြည့်စုံစွာစာရင်းပြုစု၍ ထည့်သွင်းတွက်ချက် ရမည်-

- (က) အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူ၏ အမည်နှင့် နေရပ်လိပ်စာ၊
- (ခ) အဆောက်အအုံ၏ အကျယ်အဝန်း အတိုင်းအတာ၊ အမျိုးအစား ခန့်မှန်းခြေ ကာလတန်ဖိုးနှင့် ငှားရမ်းခ၊
- (ဂ) အဆောက်အအုံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအလို့ငှာ လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း၊ စက်ယန္တရား သို့မဟုတ် စက်မှုကိရိယာတပ်ဆင်ထားလျှင် ယင်း၏ ခန့်မှန်းခြေကာလတန်ဖိုး၊ ခန့်မှန်းငှားရမ်းခ၊ ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး၊ လည်ပတ်သုံးစွဲမှု ၊ ရငွေသုံးငွေဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းဇယားများ။

၄၁။ မြေနှင့်အဆောက်အအုံ၏ ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည် ပုဒ်မ ၄၀ တွင် ဖော်ပြသည့် အချက်အလက်များကို မပျက်မကွက် မှန်ကန်စွာ တင်ပြရန် တာဝန်ရှိသည်။

၄၂။ ကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၄၀ တွင် ဖော်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စာရင်းပြုစုရာတွင် ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် နေထိုင်သူက မမှန်မကန် တင်ပြကြောင်း စိစစ် တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အချက်အလက်များကိုတင်ပြရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင်ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ဦးက လိမ်လည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လွဲမှားစည်းကြပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်စဉ်တန်ဖိုးနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြောင်းကြားကာ ပြင်ဆင် ရမည်။

၄၃။ ကော်မတီသည် အဆောက်အအုံပိုင်ရှင်က အခကြေးငွေရယူပြီး ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းထားလျှင် အဆိုပါမြေ၊ အဆောက်အအုံ အပေါ် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ရာ၌ ပစ္စည်းတစ်ခုတည်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီးခြား နေထိုင်သူ တစ်ဦးချင်း၏ သီးခြားပစ္စည်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း သတ်မှတ်၍ ပစ္စည်းခွန်ကို သီးခြားစည်းကြပ်နိုင်သည်။

၄၄။ ကော်မတီသည် ပစ္စည်းခွန် ခွဲဝေပုံစာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ပစ္စည်းခွန် ခွဲဝေပုံစာရင်း ပြုစုထားရှိရမည် ၊

- (ခ) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ပြုစုထားသော ပစ္စည်းခွန် ခွဲဝေပုံစာရင်းကို မည်သူမဆို လာရောက်ကြည့်ရှုနိုင်သည်ဟု ကြေညာရမည်။
- (ဂ) ပစ္စည်းအရပ်ရပ်အတွက် နှစ်စဉ်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မကျေနပ်လျှင် ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း မည်သူမဆို စာဖြင့်တင်ပြကန့်ကွက်နိုင်သည်ဟု ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြရမည်။
- (ဃ) ယခင်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ပြုစုထားသော ပစ္စည်းခွန်ခွဲဝေပုံ စာရင်းကို အခြေခံ၍ လာမည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၄၅။ ကော်မတီသည် နှစ်စဉ်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လွှာကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) ပုဒ်မ ၄၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ တင်သွင်းလာသော ကန့်ကွက်လွှာကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ကြားနာစစ်ဆေးရမည်။
- (ခ) ကန့်ကွက်လွှာကို ကြားနာစစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ နှစ်စဉ်တန်ဖိုး သတ်မှတ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။
- (ဂ) ချမှတ်သည့်အမိန့်အတိုင်း ပစ္စည်းခွန် ခွဲဝေပုံစာရင်းတွင် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ရမည်။

၄၆။ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကော်မတီက ပုဒ်မ ၄၂ အရ နှစ်စဉ်တန်ဖိုး သတ်မှတ်ခြင်းကို ပြင်ဆင်ကြောင်း အကြောင်းကြားလျှင် ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ကော်မတီသို့ စာဖြင့် ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။

၄၇။ ကော်မတီသည် ကန့်ကွက်လွှာအရ ကန့်ကွက်သူအား ကြားနာစစ်ဆေးပြီး နှစ်စဉ် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ခြင်းကို ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၄၈။ ကော်မတီသည် ပစ္စည်းခွန်ခွဲဝေပုံစာရင်း အတည်ပြုပြီးနောက် အသစ် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသည့် အဆောက်အအုံတွင် နေထိုင်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည် ဖြစ်စေ ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ရန် နောက်ဆက်တွဲ ပစ္စည်းခွန်ခွဲဝေပုံစာရင်း၌ ထည့်သွင်း ဖော်ပြပြီး ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်ရမည်။

၄၉။ ပုဒ်မ ၄၀ ပုဒ်မခွဲ(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၄၇ တို့အရ နှစ်စဉ်တန်ဖိုး သတ်မှတ် ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မတီက ယင်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ်ထား

သော ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်က ချမှတ်သည့်အမိန့်အပေါ် မကျေနပ်ပါက ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူသည်-

- (က) တိုင်းဒေသကြီးစည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ အစိုးရအဖွဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် အယူခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊
- (ခ) အယူခံလွှာကို ပစ္စည်းခွန်ထမ်းဆောင်ရန် အကြောင်းကြားစာ လက်ခံ ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း တင်သွင်းရမည်၊
- (ဂ) စည်းကြပ်ခြင်းခံရသော ပစ္စည်းခွန်ကို ပေးဆောင်ပြီးမှသာ အယူခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၅၀။ ပုဒ်မ ၄၉ အရ အယူခံအမှုတွင် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

၅၁။ ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူသည် အယူခံအမှုတွင် အနိုင်ရရှိပါက ပေးသွင်း ထားသည့် ပစ္စည်းခွန် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အညီ ပြန်လည်တောင်းခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၅၂။ ကော်မတီက ပုဒ်မ ၄၀ အရ လိုအပ်သော အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီးသည့်နောက် ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ထားသော မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည် ငှားရမ်းခ ပြောင်းလဲလျှင် ယင်းကဲ့သို့ ငှားရမ်းခပြောင်းလဲသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ကော်မတီသို့ စာဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်။

၅၃။ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင်၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံး ပြုသူသည် ငှားရမ်းခ ပြောင်းလဲခြင်းကို ပုဒ်မ ၅၂ အရ ကော်မတီသို့စာဖြင့် အကြောင်း ကြားရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်မှုအပေါ် ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၅၄။ မြေ ၊ အဆောက်အအုံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုင်ရှင် ၊ နေထိုင်သူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည် ပုဒ်မ ၅၃ အရ အကြောင်းကြားစာရရှိလျှင် ကော်မတီသို့ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်စေ မပျက်မကွက် သွားရောက်ရန်နှင့် မေးမြန်းချက်ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုရန် တာဝန်ရှိသည်။

၅၅။ ကော်မတီသည် ပိုင်ရှင်က အဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အစိတ်အပိုင်းကို ဖြစ်စေ ပျက်စီးခြင်း သို့မဟုတ် ပျက်သိမ်းခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းခွန်ကို လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် လျှောက်ထားလာလျှင် သင့်လျော်သည့် ပစ္စည်းခွန်ကို လျှော့ ပေါ့ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းခြင်းပြုနိုင်သည်။

၅၆။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုသော စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူသည်-

- (က) လုပ်ငန်းသဘာဝအလျောက် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံပိတ်ထားရသည့် အချိန် ကာလအတွက် ပစ္စည်းခွန် လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် တောင်းခံပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။
- (ခ) လုပ်ငန်းသဘာဝနှင့် လုံးဝပတ်သက်ခြင်းမရှိဘဲ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ ပိတ်ထားရလျှင် အဆိုပါ ပိတ်ရက်များအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ပစ္စည်းခွန် လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် တောင်းခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၅၇။ မြေ ၊ အဆောက်အအုံပိုင်ရှင်သည် -

- (က) ပုဒ်မ ၅၅ အရ ပစ္စည်းခွန် လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် (၆)လ အတွင်း တောင်းခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) ပုဒ်မ ၅၆ အရ ပစ္စည်းခွန် လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် (၁)နှစ်အတွင်း တောင်းခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။
- (ဂ) တောင်းခံရာတွင် သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း တောင်းခံရန် ပျက်ကွက်ပါက ပစ္စည်းခွန်လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းရန် တောင်းခံပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၅၈။ ကော်မတီသည် ဤဥပဒေအရ ပစ္စည်းခွန်လျှော့ပေါ့ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းခြင်း တွက်ချက်ရာ၌ ၁၀ ရက်ထက်နည်းသောရက်များကို ထည့်သွင်း တွက်ချက်ခြင်း မပြုရ။

၅၉။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်း ပစ္စည်းခွန် ကောက်ခံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နယ်မြေအတန်းအစား ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ခြင်း ၊ နယ်မြေအတန်းအစားလိုက် ပစ္စည်းခွန် စည်းကြပ်ခြင်း ၊ ပိုင်းခြားထားသော နယ်မြေအတန်းအစားကို အခါအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

၆၀။ ကော်မတီသည် ပစ္စည်းခွန်ကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ် ကောက်ခံရမည်။ ယင်းသို့ကောက်ခံရန် အခွန်ခွဲဝေပုံစာရင်းကို စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့ကပြုစုပြီး မြို့နယ်အမှုဆောင်အရာရှိက အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

၆၁။ ကော်မတီသည် -

- (က) ပစ္စည်းခွန်ကောက်ခံရန်သင့်လျော်သည့် ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုအား တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

(ခ) ပစ္စည်းခွန်ကောက်ခံသည့် ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းအား ဝန်ခံအတွက် ပစ္စည်းခွန် ကောက်ခံပေးသွင်းသည့် ငွေအပေါ်တွင် ကော်မတီက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်နှုန်းထားဖြင့် ခိုင်ကြေးထုတ်ပေးရမည်။

၆၂။ ကော်မတီသည် ပစ္စည်းခွန်ကောက်ခံရာ၌ ပြေစာတွင်ဖော်ပြသည့် ကျသင့်ငွေကို တိကျစွာ ကောက်ခံ၍ ပြေစာကို သက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူအား ချက်ချင်းပေးရန်နှင့် အမှန်တကယ်ပေးဆောင်ပြီးသော ပစ္စည်းခွန်ကို ထပ်မံ ကောက်ခံမှုများ မပြုလုပ်ရန် ကြီးကြပ်ခြင်း ၊ ထပ်မံကောက်ခံပါက အခွန်ထမ်း ပြည်သူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်းပြုရမည်။

၆၃။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာရေးနယ်နိမိတ်အတွင်း မော်တော်ယာဉ်များ အတွက် မော်တော်ယာဉ် အမျိုးအစားအလိုက် ကောက်ခံမည့် ဘီးခွန်၊ မော်တော်ယာဉ် ညအိပ်ခွန်နှင့် မော်တော်ယာဉ်ရပ်နားခများကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စည်းကြပ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းရမည်။

၆၄။ မည်သူမဆို မိမိပိုင်သော သို့မဟုတ် မိမိလက်ဝယ်ရှိသော မော်တော်ယာဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ထားသော ဘီးခွန်၊ မော်တော်ယာဉ်ညအိပ်ခွန်နှင့် မော်တော်ယာဉ် ရပ်နားခများကို ပေးဆောင်ရမည်။

၆၅။ ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာဘီးခွန်ပေးဆောင်ပြီးသော ယာဉ်များကိုသာ မော်တော်ယာဉ်မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးပေးနိုင်ရန် ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။